

## Rolnictwo w województwie małopolskim w 2019 r.

24.07.2020 r.

↑ 2,5%

Wzrost powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach w porównaniu z 2018 r.

W czerwcu 2019 r. w województwie małopolskim było 140,1 tys. gospodarstw posiadających użytki rolne o łącznej powierzchni 687,3 tys. ha. W porównaniu z 2018 r. zwiększyła się powierzchnia użytków rolnych, w tym pod zasiewami. W grudniu 2019 r. pogłowie zwierząt gospodarskich było mniejsze niż przed rokiem. Wartość skupionych produktów rolnych była niższa niż rok wcześniej.

### Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych

Ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych<sup>1</sup> w czerwcu 2019 r. wynosiła 687,3 tys. ha i w stosunku do stanu sprzed roku zwiększyła się o 18,2 tys. ha (o 2,7%). Powierzchnia gospodarstw rolnych w województwie stanowiła 4,2% powierzchni gospodarstw w kraju. Gospodarstwa indywidualne użytkowały 96,7% (664,3 tys. ha) ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych.

Liczba gospodarstw rolnych posiadających użytki rolne w 2019 r. wyniosła 140,1 tys., co stanowiło 10,0% wszystkich gospodarstw z użytkami rolnymi w Polsce. Prawie wszystkie gospodarstwa w województwie (99,9%) były własnością osób fizycznych (gospodarstwa indywidualne). W porównaniu z 2018 r. liczba gospodarstw zmniejszyła się o 3,7 tys. Spośród ogólnej liczby gospodarstw posiadających użytki rolne 65,0% gospodarstw zajmowało się uprawą ziemniaków rolnych. Gospodarstwa posiadające powierzchnię użytków rolnych powyżej 1 ha stanowiły 97,2% wszystkich gospodarstw.

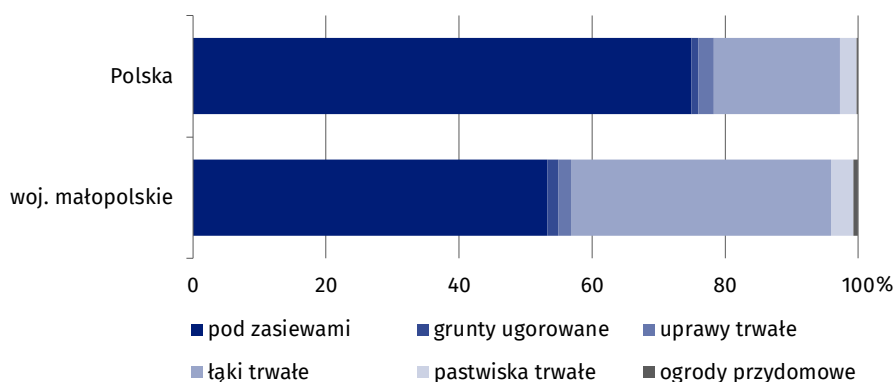
Użytki rolne w gospodarstwach ogółem zajmowały 570,9 tys. ha, co stanowiło ponad 83% ich powierzchni. W porównaniu z 2018 r. powierzchnia tych gruntów zwiększyła się o 13,8 tys. ha (o 2,5%). Użytki rolne w dobrej kulturze to 567,1 tys. ha, tj. 82,5% całkowitej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych. Grunty pod zasiewami zajmowały 302,8 tys. ha, trwałe użytki zielone – 241,0 tys. ha, w tym łąki trwałe – 221,5 tys. ha. Pod uprawy wieloletnie przeznaczonych było 10,8 tys. ha. Powierzchnia gruntów ugorowanych wyniosła 8,8 tys. ha. Ogrody przydomowe zajmowały 3,8 tys. ha.

Gospodarstwa indywidualne użytkowały 96,7% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych

Powierzchnia użytków rolnych wyniosła 570,9 tys. ha i zwiększyła się o 2,5% w porównaniu z rokiem poprzednim

### Wykres 1. Struktura użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w 2019 r.

Stan w czerwcu



Lasy i grunty leśne zajmowały 70,2 tys. ha i stanowiły 10,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych (w Polsce 5,5%). Pozostałe grunty (m.in. pod zabudowaniami, podwórzami, nieużytki,

<sup>1</sup> Wyniki badania gospodarstw rolnych opracowane zostały według siedziby użytkownika gospodarstwa, tj. dla gospodarstw indywidualnych – według miejsca zamieszkania użytkownika, a dla gospodarstw osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej – według siedziby przedsiębiorstwa (gospodarstwa).

tereny przeznaczone do rekreacji) stanowiły 6,7% ogólnej powierzchni gruntów gospodarstw (w kraju 4,6%).

Na tle innych województw województwo małopolskie wyróżnia niski udział użytków, w tym areалу pod zasiewami, a wysoki udział łąk i pastwisk trwałych, sadów, ogrodów przydomowych oraz lasów i gruntów leśnych.

### Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych

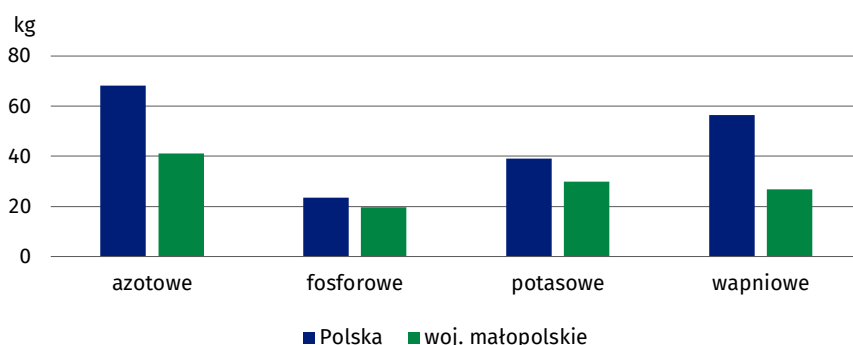
W roku gospodarczym 2018/2019 71,7 tys. gospodarstw rolnych stosowało nawozy mineralne, a 3,2 tys. – nawozy wapniowe. Zużycie nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik wyniosło 51,6 tys. t i w porównaniu z rokiem gospodarczym 2017/2018 było większe o 12,5%. W Polsce natomiast odnotowano spadek zużycia nawozów mineralnych o 8,2%. Pod zbiory 2019 r. wysiano 23,4 tys. t nawozów azotowych (45,3% ogólnej ilości nawozów mineralnych), 17,0 tys. t nawozów potasowych oraz 11,2 tys. t nawozów fosforowych.

Średnie zużycie nawozów mineralnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosło 90,3 kg NPK (w Polsce – 129,7 kg) i było o 8,0 kg większe niż w poprzednim roku gospodarczym. Natomiast zużycie nawozów sztucznych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej wyniosło 90,9 kg (w Polsce – 131,0 kg), czyli o 7,6 kg więcej niż rok wcześniej.

Przeciętnie na 1 ha użytków rolnych wysiano 90,3 kg nawozów mineralnych i 26,8 kg nawozów wapniowych

Zużycie nawozów wapniowych (15,3 tys. t) spadło o 20,2% w porównaniu z rokiem gospodarczym 2017/2018. W kraju odnotowano wzrost zużycia nawozów o 1,5%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych przeciętnie w województwie zużyto 26,8 kg nawozów wapniowych, przy czym na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej – 26,9 kg (w Polsce odpowiednio 55,9 kg i 56,4 kg).

**Wykres 2. Zużycie nawozów mineralnych i wapniowych (w przeliczeniu na czysty składnik) na 1 ha użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w roku gospodarczym 2018/2019**



### Produkcja roślinna

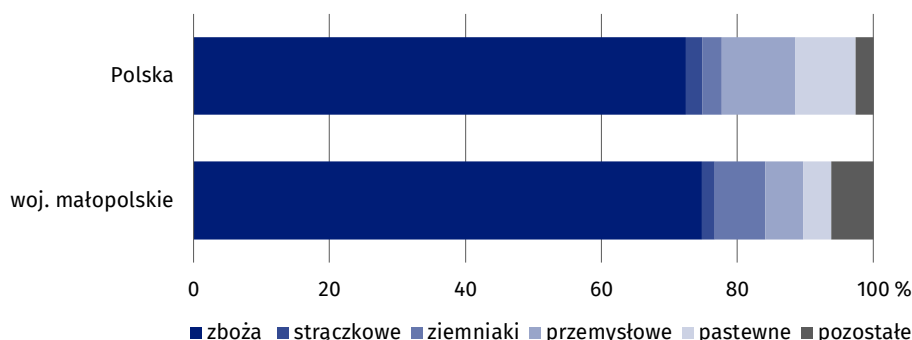
Powierzchnia zasiewów w 2019 r. wyniosła 302,8 tys. ha i była większa o 14,3 tys. ha (o 5,0%) niż przed rokiem. W ogólnej powierzchni zasiewów największy areal – 226,5 tys. ha (74,8%) zajmowały zboża ogółem, tj. zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi łącznie z kukurydzą na ziarno, gryką, prosem i pozostałymi zbożowymi. Powierzchnia zasiana zbożami była większa od ubiegłorocznej o 12,8 tys. ha, tj. o 6,0%. Areal upraw zbóż podstawowych wyniósł 180,9 tys. ha, co stanowiło 79,9% ogólnej powierzchni zajmowanej przez zboża. Pszenicą obsiano 103,1 tys. ha, czyli 57,0% powierzchni zbóż podstawowych. Jęczmień uprawiany był na 34,1 tys. ha, pszenżyto – na 22,1 tys. ha, owies – na 19,0 tys. ha, a żyto – na 2,7 tys. ha.

Prawie 3/4 powierzchni zasiewów w województwie zajmowały zboża, a ich areal wzrósł w skali roku o 6,0%

Drugą pod względem wielkości powierzchni uprawą były ziemniaki, które zajmowały 23,0 tys. ha, tj. 7,6% ogólnej powierzchni zasiewów. W stosunku do poprzedniego roku areal uprawy ziemniaków zmniejszył się o 0,8 tys. ha.

Areal upraw roślin przemysłowych zwiększył się z 14,6 tys. ha w 2018 r. do 16,3 tys. ha w 2019 r. Powierzchnia upraw oleistych wzrosła o 1,8 tys. ha (do 14,2 tys. ha), w tym rzepaku i rzepiku o 1,6 tys. ha (do 12,4 tys. ha), a powierzchnia uprawy buraków cukrowych zmniejszyła się o 0,3 tys. ha (do 1,2 tys. ha). Na uprawę roślin pastewnych przeznaczono 12,4 tys. ha, czyli podobnie jak rok wcześniej.

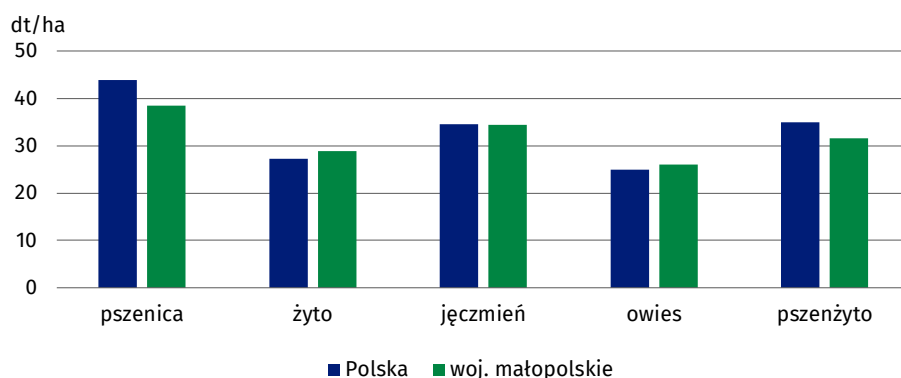
**Wykres 3. Struktura powierzchni zasiewów ważniejszych grup upraw rolnych w 2019 r.**



Zbiory zbóż ogółem oszacowano na 876,3 tys. t, tj. o 53,4 tys. t (o 6,5%) więcej niż przed rokiem. Stanowiło to 3,0% zbiorów krajowych. Przeciętny plon zbóż z 1 ha wyniósł 38,7 dt wobec 38,5 dt w 2018 r. (w kraju zebrano o 8,3% więcej zbóż przy średnim plonie 36,7 dt/ha). Zbiory zbóż podstawowych (641,0 tys. t) były wyższe o 61,0 tys. t od uzyskanych rok wcześniej, a przeciętny plon z 1 ha zwiększył się z 35,3 dt w 2018 r. do 35,4 dt. Zbiory zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia, pszenżyta) wyniosły 583,8 tys. t i były większe o 58,9 tys. t, tj. o 11,2% od zbiorów roku poprzedniego. Stanowiły 2/3 ogólnej produkcji zbóż.

Zarówno zbiory, jak i plony zbóż zwiększyły się w stosunku do poprzedniego roku

**Wykres 4. Plony zbóż podstawowych w 2019 r.**



Zebrano 470,7 tys. t ziemniaków (łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych), czyli o 110,7 tys. t mniej niż rok wcześniej, a uzyskany plon (205 dt/ha) był niższy o 40 dt/ha. W grupie upraw przemysłowych notowano m.in. mniejsze zbiory buraków cukrowych niż w 2018 r. – 79,3 tys. t (wobec 95,1 tys. t), ale wyższe plonowanie – 636 dt/ha (rok wcześniej – 625 dt/ha). Zbiory rzepaku i rzepiku były większe o 3,1 tys. t i wyniosły 35,8 tys. t. Natomiast średni plon z 1 hektara powierzchni uprawy wyniósł 28,9 dt wobec 30,2 dt przed rokiem.

Łączną produkcję owoców z drzew (z wyłączeniem produkcji poza sadami) oszacowano na 107,7 tys. t, tj. o 32,5% mniej niż przed rokiem. W 2019 r. zbiory jabłek, które dominują w produkcji sadowniczej, wyniosły 93,3 tys. t i były o 46,3 tys. t mniejsze. Jednocześnie zebrano 7,1 tys. t śliwek, 3,0 tys. t gruszek, 2,6 tys. t wiśni, 1,2 tys. t czereśni. Ponadto, w omawianym roku z krzewów i plantacji jagodowych (bez szkótek i mateczników) zebrano łącznie 13,7 tys. t owoców, tj. o 11,5% mniej.

Zbiory warzyw ogółem wyniosły 445,1 tys. t i były o 10,9% mniejsze od uzyskanych w poprzednim roku. Kapusty zebrano 178,2 tys. t, kalafiorów – 50,8 tys. t, marchwi jadalnej – 47,6 tys. t, a cebuli – 33,5 tys. t. Zbiory warzyw stanowiły 11,6% zbiorów krajowych.

### Produkcja zwierzęca

W grudniu 2019 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie liczyło 135,9 tys. szt. i było o 5,3% mniejsze w skali roku. Stanowiło 1,2% pogłowia trzody chlewnej w kraju. W strukturze pogłowia trzody największą grupę (41,0%) stanowiła trzoda chlewna na ubój w wadze 50 kg i więcej, która liczyła 55,8 tys. sztuk. Prosięta (32,9 tys. sztuk) stanowiły 24,2% ogólnej wielkości pogłowia, natomiast warchlaki (32,0 tys. sztuk) – 23,5%. Pogłowie loch na chów, którego wielkość

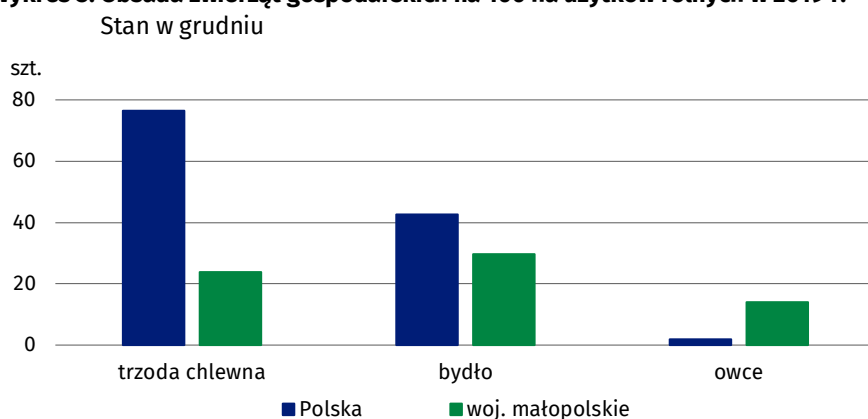
W porównaniu ze stanem w grudniu 2018 r. zmniejszyły się pogłowie trzody chlewnej, bydła, owiec i drobiu

świadczy o nastawieniach produkcyjnych w chowie trzody i jednocześnie określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, zmniejszyło się o 2,2%. Pogłowie grup decydujących o wielkości produkcji, tj. warchlaków i trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na ubój (tuczników), w ujęciu rocznym obniżyło się łącznie o 8,5%. Stado prosiąt było o 2,4% większe w ujęciu rocznym. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wyniosła 24 sztuki (w kraju – 76 sztuk).

W grudniu 2019 r. pogłowie bydła ogółem liczyło 169,0 tys. szt. i było o 2,0% mniejsze niż przed rokiem. Pogłowie bydła w województwie stanowiło 2,7% stanu krajowego. Spadek pogłowia odnotowano wśród bydła 2-letniego i starszego (o 5,1%, w tym krów o 6,3%) oraz młodego bydła w wieku od 1 roku do 2 lat (o 4,3%). Większe niż rok wcześniej było pogłowie cieląt poniżej 1 roku (o 6,3%). Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 97,5% całego pogłowia bydła. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych wyniosła 30 sztuk (w Polsce – 43 sztuki).

Pogłowie owiec w grudniu 2019 r. liczyło 79,3 tys. sztuk, tj. o 0,5 tys. sztuk (o 0,6%) mniej niż w grudniu 2018 r., w tym maciorek – 46,3 tys. sztuk, tj. o 14,9 tys. sztuk (o 24,3%) mniej. Liczebność stada stanowiła 29,6% pogłowia krajowego. Na gospodarstwa indywidualne przypadało 99,6% ogólnej liczby pogłowia w województwie. Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 14 sztuk (w kraju – 2 sztuki).

#### Wykres 5. Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w 2019 r.



W grudniu 2019 r. pogłowie drobiu ogółem w województwie wyniosło 4863,1 tys. sztuk i było mniejsze o 297,2 tys. sztuk, tj. o 5,8% w stosunku do grudnia 2018 r. Gospodarstwa indywidualne utrzymywały 99,1% pogłowia drobiu. W strukturze drobiu ogółem 95,2% stanowił drób kurzy – 4631,2 tys. sztuk. Nioski stanowiły 49,0% drobiu kurzego (2271,5 tys. sztuk). Obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych wyniosła 811 sztuk (w Polsce – 1214 sztuk).

#### Skup i ceny produktów rolnych

W ciągu roku skupiono produkty rolne o łącznej wartości 1112,3 mln zł (według cen bieżących, bez podatku VAT), czyli o 88,9 mln zł (o 7,4%) mniej niż rok wcześniej. Wartość skupionych produktów roślinnych wynosiła 371,4 mln zł i w porównaniu z 2018 r. była niższa o 76,9 mln zł (tj. o 17,2%). Wartość skupionych produktów zwierzęcych (66,6% ogólnej wartości skupionych produktów rolnych) wynosiła 740,9 mln zł i była niższa o 12,0 mln zł, tj. o 1,6% od uzyskanej przed rokiem. Wartość skupu produktów rolnych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosła 1948 zł, produktów roślinnych – 651 zł, a zwierzęcych – 1298 zł.

Wartość skupu produktów rolnych była niższa niż rok wcześniej, zarówno produktów roślinnych, jak i zwierzęcych

W 2019 r. skupiono 55,6 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 0,7% skupu ogólnokrajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup ziarna zbóż zwiększył się o 5,5%. Pszenicy skupiono 50,0 tys. t, tj. o 10,9% więcej niż przed rokiem, a żyta – 0,2 tys. t, czyli o 87,9% mniej niż rok wcześniej. Średnia cena pszenicy w skupie wyniosła 69,30 zł/dt, a na targowiskach – 90,45 zł/dt. W ujęciu rocznym cena skupu pszenicy spadła o 3,5%, a cena targowiskowa wzrosła o 10,3%. Cena żyta zarówno w skupie (59,84 zł/dt), jak i w obrocie targowiskowym (82,49 zł/dt) była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem (odpowiednio o 10,1% i 10,7%).

Ceny podstawowych gatunków zbóż na targowiskach były wyższe niż przed rokiem

Skupiono 14,1 tys. t ziemniaków, czyli o 20,5% mniej niż w 2018 r. Za 1 dt ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) w skupie płacono 119,86 zł (o 94,8% więcej niż rok wcześniej), a na targowiskach – 173,21 zł (o 97,6% więcej). Buraków cukrowych skupiono 85,5 tys. t, tj. o 10,8%

mniej niż rok wcześniej. Przeciętnie za 1 dt buraków płacono w skupie niemal tyle samo, co przed rokiem, czyli 7,64 zł.

Producenci rolni dostarczyli do skupu 106,2 tys. t żywca rzeźnego (w wadze żywej), tj. o 10,1% mniej niż w 2018 r. Mniej skupiono trzody chlewnej, owiec i drobiu, a więcej bydła (bez cieląt). Średnia cena skupu 1 kg cieląt rzeźnych wyniosła 13,75 zł i była wyższa o 9,3% niż w 2018 r. Za 1 kg żywca wołowego płacono średnio 6,64 zł, czyli o 7,7% więcej niż przed rokiem, a za 1 kg żywca wieprzowego – 5,46 zł (o 20,1% więcej). Na targowiskach cena żywca wołowego (krów rzeźnych) wyniosła 4,86 zł/kg i była niższa o 6,9% niż przed rokiem. Więcej natomiast płacono za żywca wieprzowego (o 15,5%) – 5,69 zł/kg.

W odniesieniu do roku poprzedniego polepszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 6,6 (w 2018 r. – 6,1), w Polsce relacja ta wyniosła 7,3 (wobec 6,7 w 2018 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia zwiększyła się z 5,8 w 2018 r. do 6,3 w 2019 r. (podobnie w kraju).

Na targowiskach za konia roboczego płacono 6667 zł, tj. o 14,8% więcej niż rok wcześniej, za prosię na chów (237,18 zł) o 8,1% więcej. Natomiast za krowę dojną płacono 3014 zł (o 1,1% mniej), za jałówkę 1-roczną – 2114 zł (o 13,0% mniej).

Skupiono 135,0 mln l mleka krowiego i było to o 3,4% mniej niż w 2018 r. Średnia cena skupu 1 litra mleka (1,25 zł) wzrosła w ciągu roku o 1,2%.

Jaj kurzych konsumpcyjnych skupiono 69,0 mln sztuk, tj. o 9,9 mln sztuk (o 12,6%) mniej niż w 2018 r. Przeciętnie w skupie za 1 jajo kurze płacono 0,23 zł (przed rokiem – 0,25 zł), natomiast na targowiskach – 0,87 zł za sztukę (rok wcześniej – 0,88 zł).

Ceny żywca wieprzowego były wyższe niż rok wcześniej tak w skupie, jak i w obrocie targowiskowym

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:  
**Urząd Statystyczny w Krakowie**  
**Dyrektor Agnieszka Szlubowska**  
Tel: 12 420 40 50

Rozpowszechnianie:  
**Rzecznik Prasowy Prezesa GUS**  
**Karolina Banaszek**  
Tel: 695 255 011

### **Wydział Współpracy z Mediami**

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

**e-mail: [obslugaprasowa@stat.gov.pl](mailto:obslugaprasowa@stat.gov.pl)**



[www.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl)



[@GUS\\_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)



[@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)

### **Powiązane opracowania**

[Użytkowanie gruntów i powierzchnia zasiewów w 2019 r.](#)

[Produkcja upraw rolnych i ogrodnich w 2019 r.](#)

[Zwierzęta gospodarskie w 2019 r.](#)

[Skup i ceny produktów rolnych w 2019 r.](#)

### **Temat dostępny w bazach danych**

[Bank Danych Lokalnych → Rolnictwo](#)

[Bank Danych Lokalnych → Ceny → Ceny w rolnictwie](#)

[Strateg → Obszary tematyczne → Rolnictwo](#)

[Portal Geostatystyczny → Obszary tematyczne → Rolnictwo](#)

### **Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku**

[Powierzchnia gospodarstwa rolnego](#)

[Powierzchnia upraw](#)

[Użytki rolne](#)

[Zwierzęta gospodarskie](#)

[Skup produktów rolnych](#)